

राज्यातील कुष्ठरोग पीडित नागरीकांसाठी
प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत “मुख्यमंत्री
आवास योजना” राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृहनिर्माण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : प्रआयो २०१९/प्र.क्र.११२/गृनिधो-२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

३ रा मजला, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक :- ११ सप्टेंबर, २०१९

- वाचा:-** १) शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग, क्रमांक, प्रआयो २०१९/प्र.क्र.११०/गृनिधो-२,
दि.०९.१२.२०१५
२) शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग, क्रमांक, प्रआयो २०१७/प्र.क्र.१०८/गृनिधो-२,
दि.०३.०२.२०१८

प्रस्तावना :-

प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत “सर्वांसाठी घरे -२०२२” बाबत केंद्र शासनाने सन-२०१५ मध्ये धोरण जाहीर केलेले आहे. सदर धोरणाची राज्यात अंमलबजावणी करण्याकरीता राज्य मंत्रिमंडळाने दिनांक १ डिसेंबर, २०१५ च्या बैठकीमध्ये मान्यता दिलेली आहे. त्यानुषंगाने दिनांक ९ डिसेंबर, २०१५ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यांत आलेला आहे. सद्यःस्थितीत सदर योजना राज्यातील ३९० स्थानिक नागरी स्वराज्य संस्था, मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/नागपूर महानगर प्रादेशिक विकास प्राधिकरणे, शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO), महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ (MSRDC), नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र (NAINA), सर्व कटक मंडळे (Cantonment Board) इ. च्या नियोजन क्षेत्रांमध्ये राबविण्यात येत आहे. प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत राज्याने सन २०२२ पर्यंत १९.४० लक्ष घरकूल निर्मितीचे उद्दिष्ट निश्चित केलेले आहे.

प्रधानमंत्री आवास योजनेसंदर्भात गृहनिर्माण व नागरी व्यवहार मंत्रालय, भारत सरकार यांनी मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. त्यानुसार सर्वसाधारणपणे जी व्यक्ती आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक (EWS) / अल्प उत्पन्न गट (LIG) / मध्यम उत्पन्न गटात (MIG) मोडते व तीचे संपूर्ण देशातील कोणत्याही भागात पक्के घर नाही, अशी व्यक्ती सदर योजनेंतर्गत लाभास पात्र ठरते.

उपरोक्त वाचा येथील क्रमांक २ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील इमारत व इतर बांधकाम क्षेत्रातील कामगारांसाठी प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत महाराष्ट्र बांधकाम कामगार आवास योजना राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

राज्यात सन २०११ च्या जनगणनेनुसार एकूण लोकसंख्येच्या सुमारे २.६४ % लोकसंख्या ही अपंग आहे. यापैकी सुमारे ८% लोकसंख्या ही कुष्ठपीडित आहे. अशा कुष्ठपीडित नागरीकांनी प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत घरकुल मागणीचा/ बांधण्याचा अर्ज केला असल्यास अशा व्यक्तींना प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत दिल्या जाणाऱ्या रु.२.५० लाख या अनुदानाव्यतिरीक्त अतिरिक्त रु.१.५० लक्ष इतके अनुदान उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने “मुख्यमंत्री आवास योजना” राबविण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. त्यानुषंगाने शासन पुढील प्रमाणे निर्णय घेत आहे :-

शासन निर्णय :-

“मुख्यमंत्री आवास योजना” ही राज्यातील कुष्ठरोग पीडित नागरीकांसाठी विशेष योजना म्हणून प्रधानमंत्री आवास योजना (नागरी) अंतर्गत राबविण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. सदर योजनेचे लाभ प्रधानमंत्री आवास योजनेतील पात्रतेचे निकष पूर्ण करणाऱ्या कुष्ठपीडित नागरीकांना देण्यात येतील. सदर योजनेच्या अटीची पूर्तता करणारा लाभार्थी प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत देय असणाऱ्या रु.२.५० लक्ष अनुदानाव्यतिरीक्त अतिरिक्त रु. १.५० एवढ्या लक्ष अनुदानास पात्र असेल. तसेच प्रधानमंत्री आवास योजनेच्या सर्व सवलती या योजनेस लागू राहतील.

- अ) अनुसूचित जातीच्या कुष्ठपीडित लोकांकरीता सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग या विभागामार्फत प्रती लाभार्थी रु.१.५० लक्ष इतके अतिरिक्त अनुदान देण्यात येईल.
- ब) अनुसूचित जमातीच्या कुष्ठपीडित लोकांकरीता आदिवासी विकास विभागामार्फत प्रती लाभार्थी रु.१.५० लक्ष इतके अतिरिक्त अनुदान देण्यात येईल.
- क) या व्यतिरीक्त उर्वरित गटातील कुष्ठपीडित लोकांकरीता गृहनिर्माण विभागामार्फत महाराष्ट्र निवारा निधीमधून प्रति लाभार्थी रु.१.५० लक्ष इतके अतिरिक्त अनुदान देण्यात येईल.

सदर योजनेचा लाभ घेण्यासाठी पुढील अटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहिल :-

- १) सदर लाभार्थ्यांकडे कुष्ठपीडित असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र (UDID कार्ड) असणे आवश्यक आहे.
- २) भारतात कोठेही संबंधित व्यक्तीच्या किंवा त्यांच्या कुटुंबाच्या नावावर पक्के घर नसावे.
- ३) सदर लाभार्थी हा आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक (वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु.३ लाखापर्यंत) असणे आवश्यक आहे.
- ४) प्रधानमंत्री आवास योजनेच्या सर्व अटी व शर्ती या योजनेस लागू राहतील.

सदर योजनेंतर्गत प्राप्त अर्जांची उपरोक्त अटी व शर्तीनुसार छाननी करून पात्र लाभार्थ्यांकरिता आवश्यक अनुदानाची परिगणना करून त्याप्रमाणे संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांनी निधी मागणीचा प्रस्ताव म्हाडाकडे सादर करावा. अशा प्रकारे राज्यातील सर्व अंमलबजावणी यंत्रणांकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांप्रमाणे संबंधित विभागांकडून निधी प्राप्त करून घेऊन तो संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांना वितरित करण्याची जबाबदारी म्हाडा प्राधिकरणाची राहिल.

